

# VYBRANÉ PROBLÉMY SPOJENÉ S APLIKACÍ MODELU TRANSTERITORIÁLNÍCH SPRÁVNÍCH AKTŮ

## TOPICAL ISSUES ARISING FROM THE MODEL OF TRANSTERRITORIAL ADMINISTRATIVE ACTS

*Jakub Handrlica*

*Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta*

### **ABSTRAKT**

*Transteritoriální správní akty jsou formou správní činnosti sui generis. Jejich specifickým důsledkem je „inter-administrativní pouto“, které vyvolávají ve vztahu ke správním orgánům jiných států. Tyto přeshraniční účinky jsou u transteritoriálních správních aktů pravidelně důsledkem pramene unijního práva. Tato skutečnost zakládá jejich charakteristický znak, kterým je jejich reciprocita. Reciprocita implikuje, že suverénní stát vydává akty s účinky v právních vztazích mimo vlastní státní území a současně ve svém právním řádu předpokládá nabývání účinků cizích aktů na svém území. Následkem je nutnost řešit celou řadu právních otázek, plynoucích z účinků cizích transteritoriálních správních aktů na našem území.*

### **ABSTRACT**

*Transterritorial administrative acts are considered to be administrative measures sui generis. They constitute a specific „inter-administrative tie“ with the administrative authorities of other states. This „inter-administrative tie“ is laid down in a number of provisions of the EU law and implies a specific relation of reciprocity between the states concerned. Such a reciprocity implies, that a state issues administrative acts, having implications outside its own territory and at the same time the state accepts implications of foreign administrative acts in its own territory. Such a model implies a number of legal questions, arising from implications of transterritorial administrative acts.*

### **I. ÚVOD<sup>1</sup>**

Transteritoriální správní akty jsou nástrojem, které unijní právo používá za účelem usnadnění volného pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb. Multiplikace případů transteritoriálních správních aktů v platné správní úpravě má za následek, že se tato specifická forma správního jednání stala v zahraničí relativně frekventovaným objektem zájmu nauky správního práva.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Článek je výstupem řešení programu rozvoje vědných dovedností „Q02 – Publicizace práva v evropském a mezinárodním srovnání“ na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

<sup>2</sup> BECKER, J. Der transnationale Verwaltungsakt. In: *Deutsches Verwaltungsblatt*, 2001, s. 855-872, DE LUCIA, L. Autorizzazioni transnazionali e ordinamento europeo. In: *Rivista di diritto pubblico comunitario*, 2010, s. 759-788, GAUTIER, M. Acte administratif transnational et droit communautaire. In: AUBY, J., DUTHEIL DE LA ROCHERE, J. (eds.) *Droit administratif européen*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2007, s. 1069-1097, GERONTAS, A. Deterritorialization in Administrative Law: Exploring Transnational Administrative Decisions. In: *Columbia Journal of European Law*, 2013, s. 423-468, NEßLER, V. Der transnationale Verwaltungsakt: zur Dogmatik eines neuen Rechtsinstituts. In: *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht*, 1995, s. 863-873, NICOLAIDIS, K., SHAFFER, G. Transnational Mutual Recognition Regimes: Governance Without Global Government. In: *Law and Contemporary Problems*, 2005, s. 263-317, RUFFERT, M. Der transnationale Verwaltungsakt. In: *Die Verwaltung*, 2001, s. 453-470, SCHWARZ, M. Europa in der Horizontalen: Zur Abgrenzung des Prinzips gegenseitiger Anerkennung von Rechtsinstituts des transnationalen Verwaltungsaktes. In: DE-

Transteritoriální správní akty jsou formou správní činnosti *sui generis*. Angelos Gerontas tuto formu jednání charakterizuje jako „*jakékoliv rozhodnutí výkonné moci státu směřující k založení právních účinků mimo území toho státu, ve kterém je situován správní orgán, který toto rozhodnutí vydal.*“<sup>3</sup> Podle Matthiase Rufferta se jedná o „*úřední rozhodnutí v konkrétní věci, jehož účelem je vyvolat právní účinky v zahraničí, přičemž tyto účinky nastávají mimo území státu buď bez dalšího, nebo v důsledku toho, že správní orgán sám překračuje při své činnosti hranice státu.*“<sup>4</sup> Volker Nebler definuje transteritoriální správní akt jako „*vnitrostátní správní akt s přeshraničními účinky, jehož cílem je přemostit rozdíly ve vnitrostátních právních rádech za účelem realizace základních svobod bez toho, aby bylo nutné dosáhnout detailní harmonizace.*“<sup>5</sup>

Jejich specifickým důsledkem je „inter-administrativní pouto“, které vyvolávají ve vztahu ke správním orgánům jiných států. Zatímco intrateritoriální správní akty (správní akty s účinky omezenými státním územím) zavazují toliko pro účastníky řízení a pro tuzemské správní orgány, transteritoriální správní akty vyvolávají účinky i vůči správním orgánům cizí moci, a to bez nutnosti jejich explicitního uznání ze strany cizí moci. Tyto přeshraniční účinky jsou u transteritoriálních správních aktů vždy důsledkem pramene mezinárodního, resp. unijního práva. Tato skutečnost zakládá jejich charakteristický znak, kterým je jejich reciprocita. Reciprocita implikuje, že suverénní stát vydává akty s účinky v právních vztazích mimo vlastní státní území a současně ve svém právním řádu předpokládá nabývání účinků cizích aktů na svém území.

Normativní základ přeshraničního účinku je v celé řadě případů vyjádřen v právním předpisu explicitně. Tak ve vztahu k rozhodnutím vnitrostátních celních orgánů stanovuje Modernizovaný celní kodex (čl. 17 nařízení 450/2008), že „není-li požadováno nebo stanoveno jinak, jsou rozhodnutí celních orgánů, která vycházejí z použití celních předpisů nebo s ním souvisejí, platná na celém celním území Společenství“; ve vztahu k povolením vyvézt kulturní statek (vývozním povolením) mimo území Společenství stanovuje nařízení č. 116/2009 ve svém čl. 2, že „vývozní povolení platí v rámci celého Společenství“; ve vztahu k individuálním, souhrnným nebo všeobecným povolením pro vývoz zboží dvojího užití stanovuje a ve vztahu k povolením pro sjednávání nebo organizování operací týkajících se nákupu, prodeje nebo dodávek zboží dvojího užití ze třetí země do jakékoliv jiné třetí země (zprostředkovatelské služby) stanovuje nařízení č. 428/2009 ve svých čl. 9 a 10, že „všechna povolení platí v celém Společenství“; resp. že „povolení je platné pro celé Společenství.“ Z platné právní úpravy lze dále uvést řadu příkladů, kdy směrnice explicitně předpokládají přiznání transteritoriálních účinků správním aktům členských států: Je tomu tak např. v případě povolení k činnosti subjektu kolektivního investování do převoditelných cenných papírů,<sup>6</sup> povolení k poskytování investičních služeb,<sup>7</sup> povolení k přímé pojišťovací nebo zajišťovací činnosti,<sup>8</sup>

---

BUS, A., KRUSE, F., PETERS, A. (eds.) *Verwaltungsrechtsraum Europa*, Nomos Verlag, Baden Baden, 2011, s. 53-69, SYDOW, G. „Jeder für sich“ oder „einer für alle“? Verwaltungsmodelle für die Europäische Union. In: BAUSCHKE, G. (ed.): *Pluralität des Rechts - Regulierung im Spannungsfeld der Rechtsebenen*, Richard Boorberg, Stuttgart, s. 9-26.

<sup>3</sup> GERONTAS, A. Op. cit., s. 427.

<sup>4</sup> RUFFERT, M. Op. cit., s. 469-470.

<sup>5</sup> NEBLER, V. Op. cit., s. 865.

<sup>6</sup> Směrnice č. 2009/65/ES ve svém čl. 5 odst. 1 stanovuje, že aby mohl subjekt kolektivního investování do převoditelných cenných papírů provozovat svou činnost, musí být povolen v souladu s touto směrnicí. *Toto povolení je platné ve všech členských státech* (kurzívou zvýraznil autor).

<sup>7</sup> Směrnice č. 2004/39/ES ve svém čl. 5 stanovuje, že každý členský stát vyžaduje, aby poskytování investičních služeb nebo výkonu činností formou výkonu povolání nebo podnikání podléhalo předchozímu povolení v souladu s touto kapitolou. Toto povolení vydává příslušný orgán domovského členského státu určený v souladu s článkem 48. Čl. 6 dále stanovuje, že *povolení je platné pro celé Společenství* (kurzívou zvýraznil autor) a umožňuje investičnímu podnikovi poskytovat služby nebo vykonávat činnosti, ke kterým povolení získal, v celém Společenství, a to buď prostřednictvím zřízení pobočky, nebo formou volného pohybu služeb.

<sup>8</sup> Směrnice č. 2009/138/ES ve svém čl. 14 stanovuje, že přístup k přímé pojišťovací nebo zajišťovací činnosti, na kterou se vztahuje tato směrnice, podléhá předchozímu povolení. Čl. 15 dále stanovuje, že *povolení je platné pro celé Společenství*

povolení k činnosti správce alternativního investičního fondu<sup>9</sup> atd. Vyskytují se i formulace implicitního charakteru (např. v případě povolení v činnosti úvěrových institucí<sup>10</sup>). Odborná literatura<sup>11</sup> do této kategorie zařazuje i řidičský průkaz,<sup>12</sup> osvědčení vůdce plavidla pro přepravu nákladu a cestujících po vnitrozemských vodních cestách<sup>13</sup> atd.

Transteritoriální správní akty vyvolávají účinky na území jiných států, přičemž i nadále zůstávají akty vydanými v režimu veřejného práva svého domovského státu. Podle tohoto právního řádu je posuzována jejich zákonnost, resp. případné vady (nezákonnost, formální vady, nesprávnost, případně i nicotnost). Jsou to v zásadě správní orgány státu, který transteritoriální správní akt vydal, které disponují pravomocí podrobit transteritoriální akty přezkumu v rámci řádných, mimořádných, resp. dozorčích prostředků. Skutečnost, že tyto akty vyvolávají účinky i vně státního území (v rámci právních řádů jiných států) má za následek nutnost zvýšené intenzity vzájemné spolupráce vnitrostátních správních orgánů. Je přitom nutné, aby jejich interakce probíhaly v souladu se zásadou *loajální spolupráce* (čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii). Tato zásada implikuje ve vztahu k transteritoriálním správním aktům celou řadu nových povinností, které musí vnitrostátní správní orgány ve své praxi realizovat (např. sdělování skutečností o zrušení nebo změně vydaného aktu správním orgánům jiného státu, vzájemná notifikace v případě identifikace nicotného aktu atd.).

## II. TRANSTERITORIÁLNÍ SPRÁVNÍ AKTY: VYBRANÉ APLIKAČNÍ PROBLÉMY

### 1. ÚČINKY CIZÍCH NEGATIVNÍCH ROZHODNUTÍ

Skutečnost, že transteritoriální správní akt má schopnost vyvolávat přeshraniční účinky, implikuje, že některé předpisy zakotvují specifická pravidla týkající se provedení korespondujících správních řízení. Jejich účelem je zamezit fenoménu označovanému jako *licence shopping*.<sup>14</sup> Příkladem je nařízení č. 428/2009, které ve svém čl. 13 odst. 5 stanovuje, že „dříve než příslušné orgány členského státu postupující podle tohoto nařízení udělí povolení pro vývoz nebo zprostředkovatelské služby nebo rozhodnou o tranzitu, přezkoumají všechna platná zamítavá rozhodnutí nebo rozhodnutí o zákazu tranzitu zboží dvojího užití uvedeného v příloze I přijaté podle tohoto nařízení s cílem ujistit se, zda nebyly udělení povolení nebo tranzit zamítnuty příslušnými orgány jiného členského státu nebo států pro v podstatě totožný obchod (tj. zboží s v podstatě totožnými parametry nebo technickými vlastnostmi pro stejného konečného uživatele či příjemce).“ Citovaný předpis v této souvislosti zakládá povinnost tuzemského správního orgánu „konzultovat příslušné orgány dotyčného členského státu nebo států, které vydaly toto zamítavé rozhodnutí nebo rozhodnutí o zákazu tranzitu.“ Lze vycházet z toho, že výše uvedené ustanovení uijního právního předpisu přiznává specifickým negativním rozhodnutím cizích správních orgánů (tj. zamítavým rozhodnutím nebo rozhodnutím o

---

(kurzívou zvýraznil autor). Umožňuje zde pojišťovněm a zajišťovněm provozovat činnost, přičemž se uvedené povolení vztahuje také na právo usazování a volný pohyb služeb.

<sup>9</sup> Směrnice č. 2011/61/EU ve svém čl. 6 stanovuje, že členské státy zajistí, aby žádný správce nemohl spravovat žádný alternativní investiční fond, pokud mu nebylo uděleno povolení v souladu s touto směrnicí. Čl. 8 dále stanovuje, že povolení je *platné ve všech členských státech* (kurzívou zvýraznil autor).

<sup>10</sup> Směrnice č. 2013/36/ES ve svém čl. 17 stanovuje, že hostitelské členské státy *nevyžadují další povolení nebo poskytnutí kapitálu pro pobočky úvěrových institucí povolených v jiných členských státech* (kurzívou zvýraznil autor).

<sup>11</sup> GERONTAS, A. Op. cit., s. 457-458.

<sup>12</sup> Směrnice č. 2006/126/ES ve svém čl. 2 stanovuje, že řidičské průkazy vydané členskými státy jsou *vzájemně uznávány* (kurzívou zvýraznil autor).

<sup>13</sup> Směrnice č. 96/50/ES ve svém čl. 1 odst. 4 stanovuje, že osvědčení skupiny A nebo skupiny B vydaná členskými státy v souladu s touto směrnicí *platí pro všechny vodní cesty skupiny A nebo skupiny B ve Společenství* (kurzívou zvýraznil autor).

<sup>14</sup> JANSSENS, C. *The Principle of Mutual Recognition in EU Law*, Oxford University Press, Oxford, 2013, s. 62-67, s. 101-103.

zákazu tranzitu zboží dvojího užití) specifické přeshraniční účinky ve vztahu k rozhodovací činnosti tuzemských správních orgánů. To platí také *a vice versa*.<sup>15</sup>

Zatímco ve výše uvedeném případě je konečné rozhodnutí ve věci pravomocí tuzemského správního orgánu,<sup>16</sup> v jiných případech právní úprava spojuje s negativním rozhodnutím správního orgánu překážku pro udělení oprávnění správním orgánem jiného státu.<sup>17</sup> Předpokladem pro realizace nastíněných mechanismů je nejenom efektivní přeshraniční správní spolupráce, ale také existence a fungování odpovídajících systémů výměny informací.<sup>18</sup> Výše uvedené implikuje mezi jinými i povinnost tuzemského správního orgánu verifikovat si potřebné informace ve vztahu k příslušným správním orgánům jiných států (např. v rámci tzv. pomoci na dožádání).<sup>19</sup>

## 2. Konzultační řízení

Ve správních řízeních vedených ve věci vydání transteritoriálních správních aktů mohou unijní právní předpisy zakládat cizímu správnímu orgánu oprávnění specifickým způsobem participovat na řízení v rámci tzv. *konzultačního řízení*.<sup>20</sup> Např. čl. 11 odst. 2 nařízení č. 428/2009 stanovuje, že „jestliže by vývoz mohl porušit podstatné bezpečnostní zájmy členského státu, může tento členský stát požádat druhý členský stát, aby neudělil vývozní povolení (...). Členský stát, který takovou žádost obdrží, zahájí neprodleně se žádajícím členským státem *nezávazné konzultace, které musí být uzavřeny během deseti pracovních dnů* (kurzívou zvýraznil autor). Rozhodne-li se dožádaný členský stát povolení udělit, mělo by to být oznámeno Komisi a ostatním členským státům za použití elektronického systému (...).“ Cizí správní orgán v tomto případě nelze považovat za dotčený orgán ve smyslu § 136 spr. ř., protože se nejedná o orgán tuzemský.<sup>21</sup> Nezávazné konzultace, které nařízení č. 428/2009 předpokládá, budou provedeny ve formě specifického postupu na základě předpisu unijního práva, přičemž každý ze zúčastněných správních orgánů bude v souladu se zásadou procesní autonomie postupovat subsidiárně podle vlastních vnitrostátních předpisů procesního práva.<sup>22</sup>

Výše citované ustanovení dále uvádí, že „jestliže již takové povolení bylo uděleno, (může členský stát, jehož bezpečnostní zájmy by mohl povolený vývoz porušit – pozn. autora) žádat jeho zrušení, pozastavení, změnu nebo odvolání.“ Dle mého názoru ovšem citované ustanovení nezakládá zvláštní legitimaci členského státu k podání specifického prostředku; demonstrativní výčet potenciálních procesních postupů („zrušení, pozastavení, změnu nebo odvolá-

<sup>15</sup> HOHMANN, H. Handel mit Dual-Use-Gütern im Binnenmarkt: Konflikte zwischen nationalen Kontrollen und europäischer Warenverkehrsfreiheit. In: *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht*, 2000, s. 52-57, LEHR, W. Die neue EU-Dual-use-Verordnung 2000 und deren Auswirkungen für das Exportgeschäft. In: *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht*, 2001, s. 48-56, KARPENSTEIN, U. Die neue Dual-use-Verordnung, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, 2000, s. 677-689.

<sup>16</sup> Čl. 13 odst. 5 nařízení č. 428/2009 dále stanovuje, že „jestliže po této konzultaci příslušné orgány členského státu rozhodnou, že *povolení udělí nebo že povolí tranzit* (kurzívou zvýraznil autor), uvedomí o tom příslušné orgány ostatních členských států a Komisi a poskytnou veškeré nezbytné informace vysvětlující jejich rozhodnutí.“

<sup>17</sup> § 82 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., stanovuje, že řidičské oprávnění nelze udělit osobě, jejíž řidičské oprávnění bylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto nebo jí byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění.

<sup>18</sup> Z tohoto důvodu stanovuje čl. 19 odst. 4 nařízení č. 428/2009, že Komise může po konzultaci s Koordinační skupinou pro zboží dvojího užití zřízenou podle článku 23 zavést bezpečný a zašifrovaný systém výměny informací mezi členskými státy, a je-li to vhodné, Komisi. Srov. MÖLLERS, C. Transnationale Behördenkooperation, *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht*, 2005, s. 372-378.

<sup>19</sup> Čl. 4 nařízení č. 515/97 ve spojení s čl. 19 odst. 3 nařízení č. 428/2009. Srov. WETTNER, F. *Die Amtshilfe im Europäischen Verwaltungsrecht*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2005, s. 121-131.

<sup>20</sup> CLARIZIA, P. *Il mutuo riconoscimento dell' atto amministrativo nell' ordinamento europeo*, Università degli Studi "Roma Tre", Roma, 2010, s. 170-172, LATOUR, A. Der transnationale Verwaltungsakt als Grundform. In: LATOUR, A. (ed.) *Die integrierte Umweltverwaltung in der Europäischen Union*, Nomos Verlag, Baden Baden, 2013, s. 167-176.

<sup>21</sup> Accord in CLARIZIA, P. Op. cit., s. 170-172.

<sup>22</sup> HOHMANN, H. Op. cit., s. 52-57, KARPENSTEIN, U. Op. cit., s. 677-689, LEHR, W. Op. cit., s. 48-56, WETTNER, F. Op. cit., s. 202-209.

ní<sup>23</sup>) spíše napovídá tomu, že se jedná o odkaz na nástroje vnitrostátní právní úpravy.<sup>24</sup> Zrušení, resp. změna již vydaného tuzemského aktu může být tedy v souladu se zásadou procesní autonomie provedena jenom prostředky tuzemského procesního práva, konkrétně v rámci dozorčích prostředků (tj. přezkumného řízení podle § 94 spr. ř., resp. obnovy řízení z moci úřední podle § 100 odst. 3 spr. ř.). Pro správní orgán, příslušný pro případné zrušení nebo změnu vydaného transteritoriálního správního aktu, budou pro otázku, jestli v rámci dozorčích prostředků rozhodnutí zrušit, resp. změnit, relevantní *inter alia* povinnosti plynoucí ze zásady *loajální spolupráce*. Současně platí, že meritorní rozhodnutí o případném zrušení, nebo změně vydaného transteritoriálního aktu je výlučně v pravomoci tuzemského správního orgánu, který není návrhem jiného členského státu vázán. Tomuto závěru napovídá i dikce citovaného ustanovení („rozhodne-li se dožádaný členský stát povolení udělit...“).<sup>25</sup>

### 3. Pasivní vzájemné uznávání

Zatímco okamžik nabytí právní moci tuzemského transteritoriálního správního aktu je v souladu s tuzemskou procesní úpravou vázán na skutečnost, že akt je řádně oznámen všem účastníkům řízení a nelze proti němu podat řádný opravný prostředek (§ 73 odst. 1 spr. ř.), režim jeho vykonatelnosti (§ 73 odst. 2 spr. ř.) je modifikován s ohledem na nabývání účinků mimo státní území. Předpokladem pro nabytí vykonatelnosti mimo státní území je pravidelně provedení procesu *pasivního vzájemného uznání*.<sup>26</sup> Aplikovatelné právní předpisy<sup>27</sup> tento proces konstruují jako specifický postup přeshraniční správní spolupráce, iniciovaný adresátem pravomocného transteritoriálního správního aktu, jehož účelem je rozšíření vykonatelnosti i na území jiného členského státu.

Na procesu *pasivního vzájemného uznání* participují tuzemský a cizí správní orgán, přičemž každý z nich postupuje podle vlastních vnitrostátních právních předpisů.<sup>28</sup> Výsledkem tohoto postupu je nabytí vykonatelnosti (vykonatelnosti v širším smyslu, tj. zamýšlených účinků) transteritoriálního správního aktu na území konkrétního členského státu. K nabytí vykonatelnosti typově dochází buď v důsledku jednostranného sdělení rozsahu povinností ze strany cizího správního orgánu, nebo na základě jiné právní skutečnosti (typicky v důsledku marného uplynutí lhůty). V případě, že ke vzniku vykonatelnosti tuzemského transteritoriálního správního aktu dochází v cizině v důsledku jednostranného sdělení cizího správního orgánu,<sup>29</sup> bude toto sdělení činěno *ve formě* a s *obsahem* odpovídajícím právnímu řád, který cizí správní orgán aplikuje. Listinou, kterou adresát tuzemského transteritoriálního správního aktu prokazuje existenci svých oprávnění, je i v těchto případech tuzemský akt.<sup>30</sup> Výše uvedené sdělení cizího správního orgánu lze v této souvislosti považovat za podklad pro vyznačení *doložky vykonatelnosti* ve vztahu ke konkrétnímu členskému státu (§ 75 odst. 2 spr. ř.). Tuto doložku by měl správní orgán, který transteritoriální správní akt vydal, vyznačit na stejnopis rozhodnutí i po marném uplynutí lhůty pro toto sdělení, pokud s ním právní předpis spojuje

<sup>23</sup> V anglickém znění „*annulment, suspension, modification or revocation*“, ve francouzském znění „*annulation, suspension, modification ou révocation*“, v italském znění „*l'annullamento, la sospensione, la modifica o la revoca*“ atd.

<sup>24</sup> EHRlich, W. *Das Genehmigungsverfahren für Dual-use-Waren im deutschen Exportkontrollrecht*, Mendel Verlag, Witten, 2003, s. 19-21 a s. 135-139 a odkazy tam uvedené.

<sup>25</sup> *Ibid.*

<sup>26</sup> BASSI, N. *Mutuo riconoscimento e tutela giurisdizionale*, Giuffrè Editore, Milano, 2008, s. 36-37.

<sup>27</sup> Např. § 5f zákona č. 21/1992 Sb., §§ 21-22 zákona č. 256/2004 Sb., §§ 328-334 zákona č. 240/2013 Sb.

<sup>28</sup> STIGLIANI, V. *Atti amministrativi nazionali e norme comunitarie*. In: *Rivista Italiana di Diritto Pubblico Comunitario*, 1999, s. 1413-1436, WETTNER, F. *Die Amtshilfe im Europäischen Verwaltungsrecht*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2005, s. 202-209.

<sup>29</sup> Např. § 5h odst. 1 a 2 zákona č. 21/1992 Sb., § 21 odst. 3 zákona č. 256/2004 Sb., § 330 odst. 1 zákona č. 240/2013 Sb.

<sup>30</sup> Tuzemský transteritoriální správní akt je vyhotovován v českém jazyce (§ 16 odst. 1 spr. ř.). Bez ohledu na to, zda v řízení participovali účastníci neovládající český jazyk, je doručováno rozhodnutí v jazyce, který je jednacím jazykem, a výlučně toto znění je znění *úřední*, závazné a způsobilé vyvolat právní účinky. Srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. srpna 2009, č. j. 4 Ads 100/2009-73.

vznik vykonatelnosti na cizím území.<sup>31</sup> Model kaskádovitěho nabývání vykonatelnosti transteritoriálních správních aktů v cizině přitom implikuje nutnost opakovaného vyznačování *doložky vykonatelnosti* ve vztahu k jednotlivým členským státům.

Výše uvedené platí *a vice versa* i ve vztahu k nabývání účinků cizích transteritoriálních správních aktů v tuzemsku. I v tomto případě lze konstatovat, že cizí transteritoriální správní akt zavazuje tuzemské správní orgány okamžikem nabytí právní moci, přičemž režim nabývání právní moci se zde bude řídit cizím právem. V případě, že aplikovatelný vnitrostátní předpis předpokládá v rámci procesu *pasivního vzájemného uznání* jednostranné sdělení ze strany tuzemského správního orgánu,<sup>32</sup> bude takové jednání činěno ve smyslu §§ 154-158 spr. ř. Toto sdělení tuzemského správního orgánu může v režimu právního řádu domovského státu adresáta transteritoriálního správního aktu sloužit za účelem vyznačení vykonatelnosti, resp. účinků tohoto aktu na našem území. Cizí transteritoriální správní akt, opatřený takovou doložkou ve smyslu cizího práva, je současně listinou, která na našem území prokazuje vznik a existenci oprávnění k relevantní činnosti. Právní úpravy přitom v některých případech výslovně předpokládají vydání osvědčení.<sup>33</sup>

#### 4. Výhrada tuzemského správního orgánu k odmítnutí

Specifickou pravomocí, kterou tuzemské správní orgány disponují ve vztahu k vydaným transteritoriálním správním aktům, je *výhrada odmítnutí* jejich přeshraničních účinků.<sup>34</sup> Např. § 5g odst. 2 zákona č. 21/1992 Sb. stanovuje, že „v případě, že existují pochybnosti uvedené v odstavci 1 (tj. pochybnosti o organizační struktuře a finanční situaci banky nebo oprávněné finanční instituce – pozn. autora), orgán dohledu domovského státu (...) banku nebo oprávněnou finanční instituci informuje o tom, že její oznámení nebylo předáno orgánu dohledu hostitelského státu, a svůj postup odůvodní. V tomto případě (...) může se banka podle § 5c odst. 1 nebo oprávněná finanční instituce domáhat nápravy u soudu.“ Obdobně stanovuje § 329 odst. 5 zákona č. 240/2013 Sb., že „hodlá-li investiční společnost oprávněná obhospodařovat standardní fondy obhospodařovat zahraniční investiční fond srovnatelný se standardním fondem a Česká národní banka nepovažuje umístění pobočky tohoto oznamovatele v hostitelském státě za vhodné z důvodu organizační struktury nebo finanční situace oznamovatele s ohledem na plán obchodní činnosti (...), rozhodne Česká národní banka do 2 měsíců ode dne, kdy jí došlo oznámení (...), že odmítá sdělit orgánu dohledu hostitelského státu údaje uvedené v § 328 odst. 2.“ Tuzemský správní orgán činí *výhradu odmítnutí* již ve vztahu k pravomocnému transteritoriálnímu správnímu aktu; blokuje ovšem v jejím důsledku nabytí vykonatelnosti na území jiného státu.<sup>35</sup> S ohledem na skutečnost, že právní mocí transteritoriálního správního aktu jsou vázány všechny cizí správní orgány, implikuje „blokace“ vykonatelnosti ze strany tuzemského správního orgánu natolik závažný zásah do práv adresáta, že lze dovozovat nutnost její realizace ve formě *rozhodnutí* (tj. včetně odůvodnění - § 76 odst. 3 spr. ř.). S ohledem na skutečnost, že proces *pasivního vzájemného uznání* nelze považovat za řízení na žádost, se v tomto případě bude jednat o případ rozhodnutí vydaného bez předchozího řízení, resp. rozhodnutí, které je prvním úkonem v předmětném správním řízení. Právní úpravy mají přitom tendenci tyto formy činnosti podrobovat přímo režimu soudního přezkumu.<sup>36</sup>

<sup>31</sup> Např. § 5h odst. 2 zákona č. 21/1992 Sb. in fine, § 21 odst. 3 zákona č. 256/2004 Sb., § 334 odst. 1 zákona č. 240/2013 Sb.

<sup>32</sup> Např. § 5h odst. 1 a 2 zákona č. 21/1992 Sb., § 24 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., § 338 odst. 1 a 2 zákona č. 240/2013 Sb.

<sup>33</sup> Např. § 108 odst. 1 písm. a/ zákona č. 561/2004 Sb.

<sup>34</sup> JANSSENS, C. Op. cit., s. 33-36, s. 96-97.

<sup>35</sup> *Ibid.*, s. 106-124.

<sup>36</sup> § 5g odst. 2 zákona č. 21/1992 Sb., § 21 odst. 4 zákona č. 256/2004 Sb.

## 5. Přezkum zákonnosti

Zákonnost tuzemského *transteritoriálního správního aktu* může být v zásadě podrobena přezkumu jenom prostředky tuzemského práva (tj. v řízení odvolacím - §§ 81-93 spr. ř., resp. v řízení o rozkladu - § 152 spr. ř., v řízení přezkumném - §§ 94-99 spr. ř., resp. v rámci obnovy řízení - § 100 spr. ř.) a v řízení před tuzemským správním orgánem.<sup>37</sup> Předmětem přezkumu je, co se týče zákonnosti, *vylučně* soulad s tuzemským právním řádem.<sup>38</sup> Tuzemský správní orgán nedisponuje pravomocí podrobit přezkumu cizí transteritoriální správní akty, se kterými je ve své činnosti konfrontován.<sup>39</sup> Výjimka z tohoto pravidla by vždy vyžadovala výslovný právní základ. Takovou specifickou pravomocí zakotvuje např. § 574 zákona č. 240/2013 Sb. Ustanovení míří primárně na aplikaci zásady loajální spolupráce, když stanovuje, že „má-li Česká národní banka důvodné podezření, že orgán dohledu jiného členského státu udělil zahraniční osobě se sídlem ve státě, který není členským státem, povolení k činnosti na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady upravující správce alternativních investičních fondů v rozporu s požadavky práva Evropské unie, upozorní na tuto skutečnost tento orgán dohledu jiného členského státu.“ Pro případ, že opatření přijatá ve vztahu k zahraniční osobě orgánem dohledu domovského státu nevedla k nápravě nebo nebyla-li přijata v přiměřené lhůtě, zakotvuje citovaná norma pravomoc tuzemského správního orgánu „uložit opatření k nápravě podle tohoto zákona nebo jiné opatření podle § 539 písm. h) k ochraně zájmů investorů v České republice nebo k zajištění řádného fungování finančního trhu v České republice.“ Uvedené ustanovení tedy výslovně zakládá pravomoc tuzemského správního orgánu podrobit cizí transteritoriální správní akt přezkumu, co se týče jeho zákonnosti, a následně tento akt změnit („omezit rozsah povolení nebo určit podmínky pro výkon jednotlivých činností“ ve smyslu § 539 písm. h) zákona č. 240/2013 Sb.). Lze dovozovat, že na případné rozhodování ve věci budou subsidiárně aplikovatelná ustanovení o přezkumném řízení, přičemž předmětem přezkumu bude transteritoriální správní akt vydaný cizím státem. Teleologický výklad daného ustanovení naznačuje, že lhůta pro zahájení přezkumného řízení se v tomto případě nemůže vázat na okamžik nabytí právní moci cizího aktu (§ 96 odst. 1 spr. ř.). Důvodem je nejenom zájem na ochraně souladu s unijním právem, ale také potenciální inkompatibilita vlastností cizích správních aktů s tuzemskou koncepcí „právní moci“. Uplatňovat se tedy bude toliko subjektivní lhůta pro vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení. Rozhodnutí v přezkumném řízení přitom *nebude* vyvolávat přeshraniční účinky, ale bude limitováno na tuzemsko. Jiný případ, kdy tuzemský správní orgán disponuje pravomocí rozhodovat ve věci cizího transteritoriálního správního aktu, je předpokládán v čl. 34 Vízevého kodexu.

Zásada *loajální spolupráce* implikuje v obecné rovině povinnost tuzemského správního orgánu informovat příslušný cizí správní orgán o případném zrušení pravomocného tuzemského transteritoriálního správního aktu, a to zejména ve vztahu k těm státům, ve kterých akt nabyl vykonatelnosti.<sup>40</sup> *Christine Janssens* v této souvislosti dovozuje, že povinnost loajální spolupráce implikuje mimo jiné i „povinnost ostražitosti“ vnitrostátní správních orgánů (*duty of vigilance*).<sup>41</sup> V některých úpravách je tato povinnost zakotvena explicitně. Tak např. čl. 13 odst. 1 nařízení č. 428/2009 stanovuje, že „příslušné orgány členských států mohou v souladu s tímto nařízením zamítnout udělení vývozního povolení a mohou zrušit, pozastavit, změnit nebo odvolat vývozní povolení, které již udělily. V případě, že zamítnou, zruší, pozastaví,

<sup>37</sup> BURBAUM, S. *Rechtsschutz gegen transnationales Verwaltungshandeln*, Nomos Verlag, Baden Baden, 2003, s. 67-82.

<sup>38</sup> CLARIZIA, P. Op. cit., s. 174-175.

<sup>39</sup> REINACHER, K. *Die Vergemeinschaftung von Verwaltungsverfahren am Beispiel der Freisetzungsrichtlinie*, Juristische Reihe Tenea, Berlin, 2005, s. 124-127. Ve vztahu k rozhodování tuzemských správních orgánů lze dovozovat analogickou aplikaci § 7 odst. 6 zákona č. 91/2012 Sb., podle kterého se ustanovení odstavců 1 až 5 se použijí pro postup jiných českých orgánů veřejné moci přiměřeně.

<sup>40</sup> WETTNER, F. Op. cit., s. 191-196.

<sup>41</sup> JANSSENS, C. Op. cit., s. 99-100.

podstatně omezí nebo odvolají vývozní povolení, (...) oznámí to příslušným orgánům ostatních členských států a Komisi a sdělí jim nezbytné informace.“ A *vice versa* platí, že cizí správní orgány jsou povinny informovat tuzemský správní orgán o skutečnosti, že cizí transteritoriální správní akt, který nabyl vykonatelnosti na našem území, byl zrušen.<sup>42</sup> Okamžikem jeho zrušení přestávají existovat i veškeré jeho účinky<sup>43</sup>, mimo jiné i dohled domovského státu. Následkem zrušení cizího transteritoriálního správního aktu je tedy mimo jiné skutečnost, že jakákoliv případná činnost jeho adresáta je bez dalšího podřízena správnímu dozoru tuzemského správního orgánu.

## 6. Prostředky obrany

Tuzemští adresáti cizích transteritoriálních správních aktů disponují právními prostředky obrany, které jim přiznává právní řád státu, podle kterého byl transteritoriální správní akt vydán.<sup>44</sup> Tento následek vázanosti transteritoriálního správního aktu na právní řád domovského státu platí i pro jiné subjekty v tuzemsku, jejichž veřejná subjektivní práva mohou být potenciálně dotčena účinky těchto cizích správních jednání. Ve vztahu k tuzemským správním orgánům lze učinit toliko podnět, na základě kterého by měl vnitrostátní správní orgán informovat cizí správní orgán v rámci zásady loajální spolupráce.

Uvedené platí i ve vztahu k případné obraně prostředky správního soudnictví.<sup>45</sup> V tomto ohledu by přicházela v úvahu analogická aplikace § 7 zákona č. 91/2012 Sb., podle kterého jsou z pravomoci českých soudů vyňaty cizí státy, pokud jde o řízení vyplývající z jejich jednání a úkonů učiněných při výkonu jejich státních, vládních a jiných veřejných pravomocí a funkcí.<sup>46</sup> S ohledem na zásadu jurisdikční imunity státu nedisponují tuzemské správní soudy pravomocí přezkoumávat zákonnost cizích transteritoriálních správních aktů.<sup>47</sup>

Konečně skutečnost, že účinky transteritoriálního správního aktu nastávají v tuzemsku na základě normy tuzemského práva, vedou k závěru, že dotčený subjekt se může proti obsahu této normy případně bránit ústavní stížností.<sup>48</sup>

## III. ZÁVĚR

Christine Janssens ve své monografii o přeshraničních účincích úředních aktů v unijním prostoru konstatuje,<sup>49</sup> že praktická realizace účinků transteritoriálních správních aktů je v zásadě vymezena dvěma typy vztahů:

Na straně jedné stojí právní vztahy, které se staly předmětem harmonizace prostředky mezinárodního, resp. unijního práva a které se vyznačují nejenom dostatečnou mírou formalizace, ale také uniformity. Typickým příkladem jsou specifické postupy přeshraničních správ-

<sup>42</sup> EHRlich, W. Op. cit., s. 132-133.

<sup>43</sup> § 340 odst. 4 zákona č. 240/2013 Sb. výslovně stanovuje, že „ode dne, kdy orgán dohledu jiného členského státu odňal zahraniční osobě uvedené v § 14 odst. 1 povolení opravňující ji obhospodařovat zahraniční investiční fondy srovnatelné se standardním fondem, není tato osoba oprávněna obhospodařovat standardní fond“ (kurzívou zvýraznil autor). Ustanovení dále stanovuje, že na tuto osobu se až do vypořádání závazků vůči vlastníkům cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů vydávaných tímto fondem, kteří mají sídlo nebo bydliště v České republice, hledí jako na zahraniční osobu uvedenou v § 14 odst. 1, která obhospodařuje standardní fond, a tato osoba plní povinnosti stanovené v odstavcích 1 až 3. Obdobně i § 344 odst. 4.

<sup>44</sup> BURBAUM, S. Op. cit., s. 67-82.

<sup>45</sup> CLARIZIA, P. Op. cit., s. 184-188.

<sup>46</sup> K tomu srov. POLÁČKOVÁ VAN DER PLOEG, K. Imunity států v režimu nového zákona o mezinárodním právu soukromém, in: ŠTURMA, P., TRÁVNÍČKOVÁ, Z. (eds.) *Imunity v mezinárodním právu*, Česká společnost pro mezinárodní právo, Praha, 2016, s. 75-90.

<sup>47</sup> BURBAUM, S. Op. cit., s. 131-133.

<sup>48</sup> GERONTAS, A. Op. cit., s. 461.

<sup>49</sup> JANSSENS, C. Op. cit., s. 106-124.



ních vztahů mezi příslušnými správními orgány (např. formalizovaná forma pomoci na dožádání, resp. tzv. spontánní pomoci, formalizované formy vztahů s Evropskou komisí<sup>50</sup> atd.).

Na druhé straně pomyslného spektra stojí ty formy právních vztahů, které jsou v současnosti upraveny výlučně procesními předpisy vnitrostátního práva. Zásada vázanosti právem domovského státu přitom u transteritoriálních správních aktů implikuje skutečnost, že režim jejich vydávání, nabývání právní moci a vykonatelnosti, stejně jako režim jejich případného přezkumu a následného zrušení nebo změny je vázán primárně na vnitrostátní právní řád.

Zásada procesní autonomie jednotlivých států přitom následně implikuje řadu divergencí nejen, co se týče procesních postupů při vydávání, ale také co se týče případného režimu přezkumu vadných transteritoriálních správních aktů před nebo po okamžiku nabytí účinnosti. Korektiv zásady *loajální spolupráce* přitom zcela zřejmě nemá (s ohledem na zásadu legality) potenciál tyto divergence odstranit.<sup>51</sup> Na relativně široké škále právních vztahů stojících mezi uvedenými situacemi se nacházejí situace, ve kterých jsou vnitrostátní správní orgány v souladu se zásadou procesní autonomie a zásadou zákonnosti povinny aplikovat vnitrostátní předpisy, které ovšem v zásadě nereflektují<sup>52</sup> specifika přeshraničních správních vztahů. Otázkou tedy zůstává, jestli lze model transteritoriálních správních aktů v praxi vůbec považovat za model funkční. Lze poukázat na skutečnost, že část odborné literatury se k této otázce vyjadřuje relativně skepticky.<sup>53</sup>

Výše uvedené zcela přirozeně implikuje debaty ohledně potenciální harmonizace správního procesního práva prostředky unijní legislativy. Na tomto místě lze odkázat na relativně rozpracované návrhy harmonizace procesních postupů, vypracované skupinou předních evropských administrativistů v rámci „Skupiny pro výzkum evropského správního práva“ (*Research Network on EU Administrative Law*) a publikované začátkem r. 2016,<sup>54</sup> které navazují na dříve publikovanou studii o zásadách evropského správního práva.<sup>55</sup> Oba dokumenty byly vypracovány na žádost právní služby Evropského parlamentu. Návrh obsahuje primárně harmonizaci procesních postupů orgánů Unie, přičemž se předpokládá, že orgány členských států by jej aplikovaly na bázi dobrovolnosti. Lze jej ovšem považovat za potenciální první krok na cestě k případné budoucí harmonizaci správního procesu prostředky unijního práva.

## KLÍČOVÉ SLOVÁ

transteritoriální správní akty; vzájemné uznávání; přezkum zákonnosti; reciprocita; soudní přezkum; správní spolupráce;

## KEY WORDS

transteritorial administrative acts; mutual recognition; review of legality; reciprocity; judicial review; administrative

## POUŽITÁ LITERATURA

<sup>50</sup> Srov. čl. 4 až čl. 12, čl. 13 až 16 a čl. 17 až čl. 18 nařízení č. 515/97.

<sup>51</sup> ARMSTRONG, K. Mutual Recognition. In: BARNARD, C., SCOTT, J. (eds.) *The Law of the Single European Market*, Hart Publishing, Oxford, 2002, s. 225-268.

<sup>52</sup> MATTERA, A. L'harmonisation des législations nationales: un instrument d'intégration et de reconnaissance mutuelle. In: *Revue trimestrielle de droit de l'Union européenne*, 2010, s. 710.

<sup>53</sup> JANSSENS, C. Op. cit., s. 106-109.

<sup>54</sup> GALETTA, D., HOFMAN, H., PUIGPELAT, O., ZILLER, J. Context and Legal Elements of a Proposal for Regulation on Administrative Procedure. In: *Rivista italiana di diritto pubblico comunitario*, 2016, s. 313-360.

<sup>55</sup> GALETTA, D., HOFMAN, H., PUIGPELAT, O., ZILLER, J. The General Principles of EU Administrative Law. In: *Rivista italiana di diritto pubblico comunitario*, 2015, s. 1421-1437.

1. Armstrong, K. Mutual Recognition. In: Barnard, C., Scott, J. (eds.) *The Law of the Single European Market*, Hart Publishing, Oxford, 2002, s. 225-268.
2. Bassi, N. *Mutuo riconoscimento e tutela giurisdizionale*, Giuffrè Editore, Milano, 2008.
3. Becker, J. Der transnationale Verwaltungsakt. In: *Deutsches Verwaltungsblatt*, 2001, s. 855-872.
4. Burbaum, S. *Rechtsschutz gegen transnationales Verwaltungshandeln*, Nomos Verlag, Baden Baden, 2003.
5. Clarizia, P. *Il mutuo riconoscimento dell' atto amministrativo nell' ordinamento europeo*, Università degli Studi "Roma Tre", Roma, 2010.
6. De Lucia, L. Autorizzazioni transnazionali e ordinamento europeo. In: *Rivista di diritto pubblico comunitario*, 2010, s. 759-788.
7. Ehrlich, W. *Das Genehmigungsverfahren für Dual-use-Waren im deutschen Exportkontrollrecht*, Mendel Verlag, Witten, 2003.
8. Hohmann, H. Handel mit Dual-Use-Gütern im Binnenmarkt: Konflikte zwischen nationalen Kontrollen und europäischen Warenverkehrsfreiheit. In: *Europäisches Wirtschafts- und Steuerrecht*, 2000, s. 52-57.
9. Galetta, D., Hofman, H., Puigpelat, O., Ziller, J. The General Principles of EU Administrative Law. In: *Rivista italiana di diritto pubblico comunitario*, 2015, s. 1421-1437.
10. Galetta, D., Hofman, H., Puigpelat, O., Ziller, J. Context and Legal Elements of a Proposal for Regulation on Administrative Procedure, *Rivista italiana di diritto pubblico comunitario*, 2016, s. 313-360.
11. Gautier, M. Acte administratif transnational et droit communautaire. In: Auby, J., Dutheil de la Rochere, J. (eds.) *Droit administratif européen*, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2007, s. 1069-1097.
12. Gerontas, A. Deterritorialization in Administrative Law: Exploring Transnational Administrative Decisions. In: *Columbia Journal of European Law*, 2013, s. 423-468.
13. Janssens, C. *The Principle of Mutual Recognition in EU Law*, Oxford University Press, Oxford, 2013.
14. Karpenstein, U. Die neue Dual-use-Verordnung. In: *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, 2000, s. 677-689.
15. Latour, A. Der transnationale Verwaltungsakt als Grundform. In: Latour, A. (ed.) *Die integrierte Umweltverwaltung in der Europäischen Union*, Nomos Verlag, Baden Baden, 2013, s. 167-176.
16. Lehr, W. Die neue EU-Dual-use-Verordnung 2000 und deren Auswirkungen für das Exportgeschäft. In: *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht*, 2001, s. 48-56.
17. Mattera, A. L' harmonisation des législations nationales: un instrument d' intégration et de reconnaissance mutuelle. In: *Revue trimestrielle de droit de l'Union européenne*, 2010, s. 710-745.
18. Möllers, C. Transnationale Behördenkooperation. In: *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht*, 2005, s. 372-378.
19. Neßler, V. Der transnationale Verwaltungsakt: zur Dogmatik eines neuen Rechtsinstituts. In: *Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht*, 1995, s. 863-873.
20. Nicolaidis, K., Shaffer, G. Transnational Mutual Recognition Regimes: Governance Without Global Government. In: *Law and Contemporary Problems*, 2005, s. 263-317.
21. Reinacher, K. *Die Vergemeinschaftung von Verwaltungsverfahren am Beispiel der Freisetzungsrichtlinie*, Juristische Reihe Tenea, Berlin, 2005.
22. Ruffert, M. Der transnationale Verwaltungsakt. In: *Die Verwaltung*, 2001, s. 453-470.
23. Stigliani, V. Atti amministrativi nazionali e norme comunitarie. In: *Rivista Italiana di Diritto Pubblico Comunitario*, 1999, s. 1413-1436.

24. Schwarz, M. Europa in der Horizontalen: Zur Abgrenzung des Prinzips gegenseitiger Anerkennung von Rechtsinstituts des transnationalen Verwaltungsaktes. In: Debus, A., Kruse, F., Peters, A. (eds.) Verwaltungsrechtsraum Europa, Nomos Verlag, Baden Baden, 2011, s. 53-69.
25. Sydow, G. „Jeder für sich“ oder „einer für alle“? Verwaltungsmodelle für die Europäische Union, in: Bauschke, G. (ed.): Plurarität des Rechts - Regulierung im Spannungsfeld der Rechtsebenen, Richard Boorberg, Stuttgart, s. 9-26.
26. Wettner, F. Die Amtshilfe im Europäischen Verwaltungsrecht, Mohr Siebeck, Tübingen, 2005.

### **KONTAKTNÉ ÚDAJE AUTORA**

#### **JUDr. Jakub Handrlica Ph.D.**

Katedra správního práva a správní vědy

Právnická fakulta UK

Nám. Curieových 7901/7, 116 40 Praha 1 – Staré město

Česká republika

Telefón: +420 221 005 312

E-mail: [jakub.handrlica@prf.cuni.cz](mailto:jakub.handrlica@prf.cuni.cz)